

مُصَاتِق

۱۳۲۶

درسهاده یکی پوسته خانه قارشوسنده
دائرة مخصوصه در

اسکمزه موافق آثار جدید مع المنونیه قبول اولنور
درج ایدیلین آثار اعاده اولنور
انظار:

دین، فلسفه، ادبیات، حقوق و علوم دین باحث هفته لوق رساله در

درسهاده نسنخه سی ۵۰ پاره در

تیریلده دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلنیر.

درسهاده پوسته ایله کوندریلیرسه ولایات بدلی اخذ اولنور.

تاریخ تأسیسی:

۱۱ نومور ۳۲۴

مؤسسلری: ابوالعلا زین العابدین - ح. اشرف ادیب

سنه لکی القایانی

۳۵ ۶۵

۵۰ ۹۰

۵۰ غروشدر.

درسهاده

ولایاتده

ممالک اجنبیه ده

برنجی سنه

۲۹ کانون اول ۳۲۴ بازار ایرتسی

عدد: ۲۰

اصول مشروطیت علیهنده خصمای ملتك اعتراضانه قارشوی مدافعه محقه

(۲) مثال: سورة مائده ده کی « لیس علی الذین آمنوا و عملوا الصالحات جناح فیما طعموا اذا ما اتقوا... الخ » آیت جلیله سنک ظاهرینه قصر نظر ایدیله جک اولسه خرك حلتنه ، مسكرات استعمالنك جوازینه قائل اولماض لازم کلیر . فقط روایات صحیحه ایله ثابت و معلومدرکه بو آیتك اوست طرفی « انما الخمر والمیسر والانصاب والازلام رجس من عمل الشیطان » قول کریمی [۱] نازل اولوب حرمت خمر قطعاً اعلان اولوندقده اصحاب کرامك برچوغنی سراق ایدهرک « یارسول الله ! بوندن اقدم وفات ایدن ، حتی غزوه احد اثناسنده شهید اولان بعض اخوانمزده خمر ایچرلردی » دیدیلر . بودرجه مغایر مصالح دین و دنیا بولونان بوخبیتی استعمال ایتمش بولند . قلمی حالده آخرته کیتدیلر ، بونلرکده عذاب اخروی به کرفتار اولملری لازم کله حکمی؟ دیمک ایسته دیلر .

[۱] مال منینی : شرب خمر ایله عمل میسر ، هر نوع قار او بونی ، کذک اصنام و هیاکله طابقی و « ازلام » ، وسائط غیر مشروعه ایله امور غیبیه کشفنه یتمک غایت خیت و سردار شیلردر . بونلرک هربری شیطان لعینک اغرا ایلدیکنی اعمال باطله دندر . نائل فوز و فلاح اوله بیلمه کن ایچون بوه قوله افعال رذیله دن اجتناب ایدیکز .

بونظم جلیلی ولی و تعقیب ایدن « انما یرید الشیطان ان یوقع بینکم العداوة والبغضاء فی الخمر والمیسر ویضدکم عن ذکر الله » آیت کریمه سی ده خمر ایله میسرک تولید و انتاج اتمکده اولدقلمی محاذیر عظیمه و مناسد دینه و دنیوییه بی تعداد ایله وجوب اجتنابی نأیید و نأ کید ایدیلور .

سلامت عمومییه تهید ایدن شو بلایای مدهشه نك تأثیرات الیه سنی کوستریور . اورویا ارباب ادعائی ایسه نه قدر دورلر کچیردکن و نه مرتبه فلاکتلر مشاهده ایتدکن صوکر ا بووخاملری آ کلامنه و تدابیر زجریه آرامنه باشلادیلر . فاعتبروا

ایشته بوسؤال اوزرینه آیت جلیله نازل اولوب دفع اشتباه ایتدی .
معنای شریفی :

« وظیفه اتقایه رعایت ، شرعاً حرمتی ثابت مناهیدن مجانبت ایتدکلمی تقدیرده بیوب ایچدکلمی شیلردن طولایی صلحای مؤمنینه « جناح » ، وزر و وبال ترتب ایتمز . (اولجه وفات ایدن مؤمنلر حقنده ایسه حرمت خمر اعلان بیورلمش دکلمی . بناء علیه اونی استعماللرندن ناشی مؤاخذه اولونمیه جقلردر)
صده رجوع ایدلم :

روح المعانی تفسیرنده تصریح اولندیغی اوزره قرابت کبی ، قدیم و یا حادث صداقت کبی برباعت طبیعیدن ناشی مسلمک غیر مسلمه محبت ایتسی موالات غیر مشروعه ده داخل قلمناز . بودرلو محبت حد اختیاردن خارج ، نظر اعتباردن ساقط اولوب معفودر . « انک لاتهدی من احببت » نظم شریفی شهادتیه حضرت رسول اکرم ده زمان طفولیتلرندنبری حامیلری بولنان و وجهلری ابوطالبی غایت سهورلر ، کندیسنه هر زمان احترام ایدرلردی .

[موما ایله مع التأسف قبول اسلامیت ایله نائل سعادت اوله ندی .
حق و حقیقتی آ کلامش و دین مبینک علویتنه دائر بی نظیر قصیده لر انشاد ایتمش ایدی . لکن زیاده سودیکنی پدری عبدالمطلب ایله اجدادیجی تجهیل و تضلیلدن عار ایتدی ، درایت و حصافتنه یاقشیمان بویله بارد برتوهمه قاپلیدی ده پتپرستک دین باطلی اوزره قالدی ، کیتدی . مع هذا حضرت رسولی زیاده سهور ، سفهای قریشه قارشوی مدافعه حقوق مسلمین باینده بوپوک فداکارلق ابراز ایدردی]

« هاتم اولاء تجبونکم ولا یحبونکم و تؤمنون بالکتاب کله » نظم عالیسنده اصحاب کرامدن برجاعتنه نسبت بیوریلان محبت ده برتفسیره

کوره بوقیله ندر . معنای شریفی : سز اولاری (اهل کتابدن معدود برطاقم اشخاصی) حقوق قدیمیه رعایه سومکده سکز . اولر ایسه سزی سوزلر . سز هر کتاب منزله ایمان ایدیورسکز (حالبوکه اولر سزک کتابکزه ایمان ایتمزلر) .

بعض ارباب تفسیرده آیت مذکوریه شویله معنا ویرمشدر : « ای مؤمنلر سز احبابکز کبی مشرک لکده ضرردیده ، آفرده اوللرینی تمی ایتمز سکز ، بوتون عبادالله حقنده خیر خواهلق ایدر سکز . (چونکه اسلامیت بونی مقتضیدر) اولر ایسه بو آرزوده بولمازلر ، بلکه داغما سزی رنجیده ایتمک ایستلر . انصاف واعتدال دن انحراف ایدرلر . » هر احتمال کوره « وتؤمنون بالکتاب کله » نظم شریفی مسلمانلر ایله ادیان سائره اصحابی آرمسندده محبت وعدم محبت جهتیله اولان اختلاف وتباینک منشائی کوسترمکده در . یعنی سزک کندی اوزرکزه ، کرک اقوام سائریه نازل اولان هر کتاب سماوییه (ولو اصلی اعتباریله اولسون) ایمان واحترام ایتمکده سکز . هیچ بر کتاب مقدسه ، تبلیغه مأمور هیچ بر بیغمبره قارشی کفر وتکذیبده بولنیورسکز . آنکچون کتب سماوییه وانبیای سالفه نیک برینه اتساب ادعاسندده بولونانلردن بر جاعته — طوغرودن طوغروییه — بغض وعداوت بسله میورسکز بلکه بو ایمان تام وصحیحکز ایجابجه اهل کتابدن اولانلره ابراز مودت ایدیورسکز . بو ، سزک خواص میزه کزدن معدود مفخرته ، شعار انسانیتیه لائق بروصف شریفکزدر .

ایشته قرآن کریم بو آیت جلیلهده ایمان تام صاحبی اولان صنوف مسلمینی مقتضای اسلامیت اولان اک کزیده بروصف ایله توصیف ، دلیل وبرهان مقتضای بیان واضح ایله تعریف ایدیورک اولر « ومن اعتدی علیکم فاعتدوا علیه بمثل ما اعتدی علیکم » کبی نصوص جلیله ایله مقابله بالمثل ، عداوت ایدنلردن اخذ انتقامه مأذون بولندقلری حالده کندیلرینی سهومینلره دخی علی الاکثر دوستانه معامله ایدرلر ، سماحتکارانه داورا نیرلر .

بو بیان قدسی الهی اویله باهر بر حقیقتدرکه اصلاقابل انکار دکدر . مسلمانلر اک پارلاق دوز استیلا لرندده بیکارجه وقائع اثناسندده بوئشای سبحانییه شایان اولدقلرینی بوتون جهان خلقنه تسلیم ایتدیرمش ، صحائف تواریحیه بی نهایت مآثر انسانیتکارانه . ومفاخر خدایسنددانه یازدیرمشلردر . بناء علی ذلک بوبابده اطباب مقاله حاجت کور میز . دین مبین اسلام عفو وتسامحی آمر ، مودت ومرحمت اساسلری اوزرینه ثابت و مستقر اویله بر دین عالیدرکه اونک فوقنده کائن بر مرتبه تصویرینه عقل ایچون امکان یوقدر .

سراثر حقائقنه ، تفصیل احکام عادلانه سننه آز ، چوق کسب اطلاع ایدن انسان ، کندیسنی اذعان وانصافدن تماماً تجرید ایتمکجه ، علمینده سویلیه جک حرف واحد بوله ماز .

بعض فقها موالات غیر مشروعهده غیر مسلملرک جهادهده (غزوات دینیهده) تشریک ایدلرینی ده ادخال ایتمشلردر . [اما سائر محاربانده اشتراک واتفاقلری بلاشبهه جائزدر . چونکه مصالح دنیوییه عائد اهورک کافه سی استشاریه تابعدر .]

فقط جمهور فقها بوشوله قائل اولماشلردر . مذهب جلیل حنفیدهده غیر مسلملری غزایه تشریک جائزدر . یالکز باغیلر ایله محارب اولدیلر زمان امر مشروع عد اولونماز .

علی الاطلاق تجویز ایتمین بعض فقها حضرت عائشه صدیقهدن مروی قصه آتیه ایله استدلال ایدرلر :

« بدر غزاسنه تشریفلری اثناسندده شجیع و بهادر بر مشرک حضرت رسول اکرمه مراجعتله دعیت سنیه لرندده بولونان غزات مسلینه التحاق ایتمک ایسته دی . اصحاب کرام بوکا بمون اولدیلر . فقط ذات رسالتاب افندمز : « خیر ! بن رجل مشرک معاوتنی قبول ایتم » دیسه رک مر قومی اعاده پیوردی . »

اکثر فقها بو حدیثک منسوخ اولسنده ذاهب اولمشلردر . زیرا مؤخرأ بر غزاده نبی قینقاع یهودیلریله ، هوازن وقعاسندده صفوان بن امیه وتوابی ایله استعانه پیورمشدر .

بعض ارباب علمده اگر کندیلرینه اعتماد اولونور واشتیرا کلرینه لزوم کورولورسه تشریک ایدیایرلر ، اعتماد ویا احتیاج بولنمادیخی تقدیرده صرف نظر اولنور دینه رک روایات متعارضه یعنی جمع وتوفیق ایتمشلردر . [بوشرائطک هر محاربهده ، حتی هر خصوصده آرانه جنی آتکاردر]

دیورلرکه حضرت عائشه دن مروی قصه سابقهده کی عدم قبول یا امن واعتمادک یا خود لزوم واحتیاجک فقدانندن نشأت ایتمش اوله بیلیر . کذلک « لایتخذ المؤمنون ... » آیت کریمه سنک باعث نزولی اولمق اوزره عبدالله بن عباس (رض) دن مروی قصه نیک منشأیهده فقدان مذکور اولسه کرکدر . روایت مذکوره شویله در : « وقعه احزاب اثناسندده نقبای اصحابدن عباده بن صامت « رض » جناب رسالتاب افندمز : یا نبی الله ! بنم معاهدم تحتنده بشیوز قدر یهودی رجالی واردر . مساعده پیورورسه کز آنلری ده جلب ایدهلم ، دیدی وبونک اوزرینه آیت جلیله نازل اوله رق رسول اکرم افندمز مر قوملرک اشتراکنه مساعده پیورمدی »

منهی عنها اولان موالاتده غیر مسلملرک امور دوت و مصالح امتده استخدام ، تحیه وقیام صورتیله استقبال واکرام اولملرینی درج ایتمک ادعاسندده بولونانلرده واردر . فقط احمد بن حجر رحه الله فتاوی شریفه لرندده تنصیص ایلدیکی اوزره « لاینها کم الله عن الدین لم یقاتلکم فی الدین ولم یخرجوکم من ديارکم ان تبروهم وتقسطوا الیهم » نظم جلیلی دلالتیله دین محاربه سننه قیام ایتمین ودار اسلامه تجاوزانده بولنمیان اهل کتابه قارشی مسلملر طرفندن بر واحسان معاملاننده داخل ، هر درلو آثار مودت ابرازی جائز و مشروعدر .

[سورة حشرک اوائلنده کی « تلقون الیهم بالمودة » نظم کریمندن مستفاد اولان تحریم مودت سیاق وسباق آیات دلالت واضحیه سیله اصحاب کزینه محضاً ایمانلرندن طولایی ابراز عداوت ایله مهاجرته مجبور ایدن مکه مشرک لرینه دائردر [۱] بونلرک مسلککنه سالک اولان

[۱] چونکه تعمیم اولونسه آیات فرآتیه پسنده تعارض ثبوتی لازم کایر . اهل کتاب ایچنده بیکارجه آلتون قیمتنده اموال امنیت اوله حق ذوات موجود اولدیغنه قرآن کریم شهادت ایتمکده در .

اولونان احترامله ، آلقشله مساعده بیورلدی . چونکه اولنر اولجه مملکتلرینه مهاجرت ایتمش اولان اصحاب کرامه پک چوق مهمانوازلق ایتمش ، جایتمکارلده بولمشلردی . حتی بوندن طولانی حققرنده استعیذبالله « ولتجدن اقربهم مودة للذين آمنوا الذين قالوا انا نصارى ذلك . . . » آیت جلیله سی شرفنزول ایتمشدر [۷]

مابعدی وار مناسرتلی اسماعیل مفی

نجائب قرآنیہ

سورۃ اعراف : آیت - ۳۲ ، ۳۱ ، ۳۰

« یا بنی آدم خذوا زینتکم عند کل مسجد وکلوا واشربوا ولا تسرفوا انه لایحب المسرفین . قل من حرم زینة الله التي اخرج له باده والطیبات من الرزق قل هی للذین آمنوا فی الحیوة الدنیا خالصة یوم القیمة كذلك تفصل الایات لقوم یعلمون . قل انما حرم ربی الفواحش ما ظهر منها وما بطن والاثم والبغی بغير الحق وان تشرکوا بالله مالم ینزل به سلطانا وان تقولوا علی الله مالا تعلمون »

برنجی آیتک معنای منبئی : ای بنی آدم هر مسجد نزدنده زینتکزی اخذ ایدک [طواف ایتدیکنکزی ویا نماز قیلدیکنکزی زمان عورتلریکنزی ستر ایچون لباسکزی کییک] و [سزه طیب اولان شیلردن] بییک وایچک لکن اسراف ایتیک [حلالی تحریم ویا حرامه تعدی ویا خود اکل وشریده افراط ایدرک حد اعتدالی تجاوز ایله مییک] . الله اسراف ایدنلری سومن [جناب حق مسرفلرک فعلندن خشنود وراضی اولماز] زینت : زیب آور اولان ثیاب فاخره نك اسمی در . فقط مفسرین کرام حضراتی آیت کریمه نك سبب نزولندن استدلال ایدرک بوراده زینت ایله ستر عورت ایدن لباس مراد اولدیغنده اجماع ایتدیله ، چونکه قبائل عربدن اهل جاهلیت کنه اهلرمنله تلویث ایلدیکنکزی البسه ایله طواف ایتدیله دیوب بیت معظمی ارککار کوندوز قادینلر کیجه لین عربان اوله رق طواف ایدرلرایدی ، بناء علیه شو چرکین حالدن نهی ایچون بونظم جلیل شرف نزول ایتدی .

برکیسه نك نماز ایچون اک کوزل هیئتنی اخذ ایتسی سنت سنیه دندر . نمازده ستر عورتک وجوبنه بو آیت کریمه ده دلالت بولندیغنی علماء بیان بیوردقلری کبی شیخ الاسلام خواهر زاده دخی نمازده احسن ثیابی تلبس مستحب اولدیغنه بونظم جلیله دلالت وار دیمشدر .

* *

بنوعامر قبیله سی موسم جه حرمت و تعظیم ایچون انجق قوت لایمت اکل ایدوب یاغلی یمک یزلر ایدی . زمرة موحدین بونی یاغنه بز ده لائق وجدیرز دیملریله « وکلوا واشربوا ولا تسرفوا » بیورلدی .

(۷) بو آیت کریمه نك تفسیرله برابر حبش اهالیسنک مهاجرین اسلامیه قارشلی اولان معاملات احترامیه لری و بوسیه ایله نجاشی حضرتلریکنک ودهایک چوق ذواتک نائل هدایت قلنملری نسخ سابقه نك « مواظ » قسمنده تفصیل اولمشدر .

اعدای دینده بو حکیمده داخل اولورلر . فقط سائره شمولى یوقدر . [دین مبین اسلام هر صنفه قانون عدالت و مساوات داخلنده معامله اولمغنی امر ایتمکده در . بناء علی ذلک معاملات خصمانه ده بولنمیان کسانى - هانکی دین و مذهبه منتسب اولورلرسه اولسونلر - بغير حق رنجیده خاطر ایتک ، مسلمانلری لوازم انسانیت و آداب معاشرتدن بی بهره کوسترمک بو دین عالییه رعایت دکل ، بلکه اهانت اوله جنی بی اشتباهدر .

خصوصا مصالح مدنیه و سیاسیات عمومیه مقتضیاتنه تطبیق حرکت هر کسه وجیبه ذمندر .

بیغبردی شانزده ملل سائره دن قدوم ایدن ایلیچی وبعوثلری اعزاز واکرام ایله قارشیلار . بعض زواره دهها زیاده احترامله صدر مجلسه ، حتی ردای شریفنی بسط ایله اوزرینه اوتورمق تکلیفنده بولورلردی . [جود و سخاسیله ضرب مثل اولونان حاتم طایذک ارغلی جناب عدی (رضی) دین اسلامه کیفیت دخولنی حکایه ایتدیکی صروده شویله دیمشدر : « بعثت محمدیه دن خوشلانمیانلرک برنجیلرندن اولدیغیم ایچون قبیله می ترک ایدرک اهل دینم اولان نصاری شامه التحاق ایتشیدیم . برمدت اوراده مکث و آرامدن صوکره بعض استخبارات اوزرینه حقیقت حالی آکلایوب ده آکا کوره حرکت ایتک فکرله مدینه منوره یه کلدیم . بنی کورن اهالی عدی بن حاتم کلمش دیسه اکرام و احترام ایله تلقی ایدرک حضور رسالتپاهییه ادخال ایتدیله . اول حضرت بنی کورنجه اسمله ندا بیورهرق دین مبینی تکلیف ایلدی . بن سکوت ایتدم . بعده بنی آلوب خانه سنه کورتوردی . یوله ، کیدرکن اختیار و فقیر بریهودیه تصادف ایتدک . قادینک کندی احوالنه دائر اوزون برافاده سنی آیق اوزره دکله یوب سویله جکنی سویله دی . دیدم که بوذات ملک و سلطان دکل ایش . خانه سعادت کیردک . ایچی خورما لبی ، اوستی مشین برمندرجکی کوستره رک بونک اوزرینه اوتور دیدی . باشقه اوتوره جق برشی کوره بدیکم جهته حیا ایتدم . سز اوتور و کز دیدم . خایر ! سن اوتور دیسه رک بنی اومندره اوتور دوب کندیلری ده حصیر اوزرینه اوتور دیله ، بو معامله یی ده کورنجه آرتق بن ملک اولمادیغنی جزه آ بیلدم .

بیوردیلر که . . . » [[۵]] حضرت بنی ذیشان افندمز امت و احسانه خطاباده « اذا اتاکم کریم قوم فاكرموه » [۶] « اذا اتاکم الزائر فاكرموه » ، اک صوک و صایای جلیله لری صرهنده بیله « واجیزوا الوفد بمثل ما کنت افعل » بیورمشلردر . « خارجدن کله جک سفیرلره بنم یاپدیغیم کبی معاملات احترامیه ایفا ایدیکز » .

زمان سعادتلرنده بولونان حکمدارلره ارسال بیوریلان نامه مبارکلرنده « عظیم الروم » کبی تعبیرات احترامیه استعمال بیورورلردی . حبش اهالیسنندن برای زیارت مدینه یه کلن رهبان و سائریه ابراز

(۵) حکایه نك تمامی « رساله جمیده » ترجمه سنه درج اولمشدر .

(۶) بو حدیث شریفک اطلاق ظاهریسی اوزرینه محمول اولدیغنی « شرعة

الاسلام » ک آداب الصبحة و المعاشرة فصلنده مصرخدر .